

ที่ พม ๐๒๐๓/๕๕๑๖๓

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๘๖๙๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ปฏิญญาเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองการครบรอบ ๓๐ ปี การประชุมระหว่างประเทศ
ว่าด้วยประชากรและการพัฒนา พร้อมคำแปล
๒. วิถีทัศน์สรุปผลการประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
สมัยที่ ๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗
เห็นชอบร่างปฏิญญาคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ (The fifty-seventh
session of the Commission on Population and Development – CPD57) ตามที่ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ขอเรียนเสนอผลการประชุมคณะกรรมการ
ประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ มีประเด็น
สำคัญเชิงนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงอยู่ในข่ายที่ควรนำเรื่องเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ได้แก่ ปฏิญญาคณะกรรมการประชากรและการพัฒนา
แห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ มีความแตกต่างจากร่างผลลัพธ์การประชุมฯ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบไว้แล้วเมื่อวันที่
๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ โดยมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรี
ได้ให้ความเห็นชอบไว้ ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ภาพรวม

การประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗
หรือ CPD57 จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก
สหรัฐอเมริกา โดยมี Ms. Noemi Espinoza Madrid เป็นประธานคณะกรรมการฯ และมีผู้เข้าร่วมการประชุม
ประกอบด้วย ผู้แทนรัฐบาล จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๔ ประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ องค์กรไม่แสวงหากำไร

/และภาคประชาสังคม...

และภาคประชาสังคม จำนวนทั้งสิ้น ๗๐ องค์กร และมีการรับรองปฏิญญาเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองการครบรอบ ๓๐ ปี การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนาเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ในพิธีเปิดการประชุม วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการรับรองโดยฉันทามติ และไม่มีการลงนาม

๓.๒ หัวข้อหลักและประเด็นสำคัญ

หัวข้อหลักของการประชุม CPD57 คือ การประเมินสถานการณ์ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และผลการดำเนินงานที่นำไปสู่การติดตามและทบทวนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ในช่วงทศวรรษแห่งการดำเนินการและมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Assessing the status of implementation of the Programme of Action of the International Conference on Population and Development and its contribution to the follow-up and review of the 2030 Agenda for Sustainable Development during the decade of action and delivery for sustainable development) ซึ่งที่ประชุมได้หารือถึงพัฒนาการระดับโลก ในระยะ ๓๐ ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่การรับรองแผนปฏิบัติการของการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ กรุงโคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ในภาพรวม ประเทศต่าง ๆ ได้กล่าวถ้อยแถลงนำเสนอความคืบหน้าการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านความเท่าเทียมทางเพศ การเข้าถึงสิทธิและอนามัยเจริญพันธุ์ การลดอัตราการเสียชีวิตของมารดาและทารก การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ประเทศต่าง ๆ ยังตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการและเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก (Megatrends) มิติต่าง ๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การโยกย้ายถิ่นฐาน และการขยายตัวของเมือง รวมถึงให้ความสำคัญกับเสริมสร้างขีดความสามารถด้านข้อมูลประชากรของประเทศ และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาทุกช่วงวัย (life-course approach) และเน้นย้ำบทบาทของครอบครัวที่สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน และการบูรณาการนโยบายที่มุ่งเน้นครอบครัว (family-oriented policies) ในแผนการพัฒนาประเทศ และระบบการคุ้มครองทางสังคม อย่างไรก็ตาม ประชาคมโลกควรเพิ่มความพยายามในการแก้ไขข้อท้าทายที่สำคัญซึ่งยังคงมีอยู่ในหลายพื้นที่ของโลกและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชากร ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ การขาดการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ สถานการณ์ความขัดแย้ง การเพิ่มจำนวนผู้ลี้ภัยจากความขัดแย้ง และการโยกย้ายถิ่นฐานภายในประเทศและระหว่างประเทศ เป็นต้น

๓.๓ เอกสารผลลัพธ์

ที่ประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ ได้ร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมโดยใช้ชื่อว่า ปฏิญญาเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองการครบรอบ ๓๐ ปี การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนา (Declaration on the occasion of the thirtieth anniversary of the International Conference on Population and Development) โดยฉันทามติ และไม่มีการลงนาม เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ ซึ่งปฏิญญาดังกล่าวมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยืนยันความมุ่งมั่นขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนาอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ผ่านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย และเสริมสร้างการบูรณาการความเชื่อมโยงระหว่างประชากรและการพัฒนาในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระตุ้นให้เพิ่มการคำนึงถึงแนวโน้มประชากรในการพัฒนา ยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติ โดยตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน สิทธิในการพัฒนา ความเท่าเทียมทางเพศ การเสริมพลังสตรีและเด็กผู้หญิงทุกคน ความหลากหลายและพลวัตของประชากร การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุประชากร การขยายตัวของเมือง และการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการให้คำมั่นในการพัฒนาระบบการเข้าถึงข้อมูลประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการติดตามการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ และการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ ปฏิญญาที่ได้รับการรับรองมีการเปลี่ยนแปลงจากร่างปฏิญญาฯ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ กล่าวคือ การตัดถ้อยคำที่ซ้ำซ้อน รวมถึงถ้อยคำที่ระบุสถานการณ์อ่อนไหวที่เฉพาะเจาะจงซึ่งไม่สามารถสะท้อนสถานการณ์ภาพรวมของทุกประเทศได้ เช่น การระบุถึงสังคมสูงวัย การเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงต่อสตรี การลดอัตราการเสียชีวิตของเด็กและมารดา การเข้าถึงสิทธิและบริการทางสุขภาพถ้วนหน้า เป็นต้น

๓.๔ บทบาทของประเทศไทย

๑) นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เข้าร่วมการประชุมเต็มคณะในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยและกล่าวถ้อยแถลงนำเสนอความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสาธารณสุข รวมถึงหยิบยกสถานการณ์ความท้าทายด้านประชากรของไทย พร้อมทั้งนำเสนอนโยบายสำคัญในการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ นายวราวุธฯ ยังได้รับเชิญจากประธาน CPD57 ร่วมแลกเปลี่ยนข้อค้นพบที่สำคัญระดับภูมิภาค ในฐานะประธานการประชุมด้านประชากรระดับเอเชียและแปซิฟิก ในการอภิปรายระดับสูง (High-level Panel) กับประธานการประชุมจากภูมิภาคแอฟริกา ยุโรปตะวันออก ละตินอเมริกาและแคริบเบียน ยุโรปตะวันตกและกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งนับว่าเป็นการแสดงบทบาทสำคัญในการสะท้อนสถานการณ์ของประชากรร้อยละ ๖๐ ของโลก ที่เป็นส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานของโลกเพื่อรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และ Megatrends ของโลกอย่างยั่งยืน

๒) ประเทศไทยได้แสดงบทบาทสำคัญในการร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคู่ขนาน ได้แก่ (๑) กิจกรรมคู่ขนาน Asia and the Pacific at the crossroads – Building inclusive and sustainable societies in times of significant demographic change ร่วมกับ สาธารณรัฐฟีจี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific - ESCAP) และกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (United Nations Population Fund: UNFPA) สำนักงานภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และ (๒) กิจกรรมคู่ขนาน Optimizing Southeast Asian Population Dynamics through South-South and Triangular Cooperation (SSTC) ร่วมกับ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐมาเลเซีย UNFPA และสำนักงานสหประชาชาติเพื่อความร่วมมือใต้-ใต้ (United Nations Office for South-South Cooperation: UNOSSC)

๓) นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้หารือทวิภาคี และแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสถานการณ์ความท้าทายของโลก ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และด้านประชากร รวมถึงแสวงหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือในอนาคตกับผู้แทนระดับสูง ได้แก่ (๑) The Right Honourable Andrew Mitchell รัฐมนตรีแห่งรัฐด้านการพัฒนาและแอฟริกา จากสหราชอาณาจักร (๒) Mr. Achim Steiner ผู้บริหารโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) และ (๓) Ms. Julitta Onabanjo ผู้แทน UNFPA

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๑) คณะผู้แทนไทยได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเข้าร่วมการประชุมเต็มคณะ การอภิปรายระดับสูง และการประชุมคู่ขนานของการประชุม CPD57 ซึ่งการกล่าวถ้อยแถลง และการแสดงวิสัยทัศน์ของผู้แทนรัฐบาลระดับสูงเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในการบรรลุการพัฒนาสังคมที่ครอบคลุมและเท่าเทียม โดยตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน สิทธิในการพัฒนา ความเท่าเทียมทางเพศ การเสริมพลังสตรีและเด็กผู้หญิงทุกคน นอกจากนี้ การเข้าร่วมการประชุม CPD57 ยังเป็นโอกาสเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติประชากรและการพัฒนา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก และต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลระหว่าง ๓ เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน

/๒) ประเทศไทย...

๒) ประเทศไทยได้ร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ซึ่งเป็นการแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนาอย่างเต็มที่และสมดุล เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัย และเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ผ่านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ซึ่งเอกสารผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติ “๕ x ๕ ฝ่าวิกฤตประชากร” ที่พัฒนาขึ้นจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และครอบคลุมสิทธิของคนทุกกลุ่มซึ่งเสนอโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนเชิงนโยบายแล้วเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ เห็นชอบต่อร่างปฏิญญาคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ (The fifty-seventh session of the Commission on Population and Development – CPD57 และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการประชุม CPD57 ให้การรับรองร่างปฏิญญาดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างปฏิญญาในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและผลประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับแก้ดังกล่าว

๗.๒ เอกสารผลลัพธ์ของการประชุมเป็นเอกสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอผลการประชุมคณะกรรมการประชากรและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ และขอให้นำเสนอวิดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิฑูรย์ ศิลปอาษา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์